

क्रमांक :- एमएमसी-२००८/२९१/प्र.क्र.१०३/२००८/नवि-३२

नगर विकास विभाग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक -१६ फेब्रुवारी, २००९

प्रति,

- (१) सर्व महानगरपालिकांचे महापौर,
- (२) प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- (३) सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- (४) प्रधान सचिव, राज्य निवडणूक आयोग, नवीन प्रशासन भवन, मुंबई.
- (५) सर्व महानगरपालिका आयुक्त,
- (६) आयुक्त तथा संचालक नगर परिषद प्रशासन संचालनालय, वरली, मुंबई,
- (७) सर्व विभागीय आयुक्त, तथा प्रादेशिक संचालक नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय
- (८) सर्व जिल्हाधिकारी,
- (९) सर्व नगर परिषदा / नगर पंचायती यांचे मुख्याधिकारी,
- (१०) प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालयाची सर्व खंडपोठे, (यादीप्रमाणे);
- (११) प्रबंधक, सर्व जिल्हा न्यायालये व राज्यातील इतर न्यायालये (यादीप्रमाणे)
- (१२) महासंचालक, माहितीवजनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई (व्यापक प्रसिध्दीसाठी)
- (१३) संचालक, अखिल भारतीय स्थानिक स्वराज्य संस्था, एम.एन.रॉय
कॅम्पस, टी.पी.एस.रोड, वांद्रे (पूर्व), मुंबई-४०० ०५१.

विषय:- मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक
महानगरपालिका अधिनियम, १९४९, नागपूर शहर
महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ आणि महाराष्ट्र
नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी
अधिनियम, १९६५ यांमध्ये सुधारणा.

महोदय,

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका
अधिनियम, १९४९ नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८, आणि
महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ यांमध्ये १)
नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या महापौर आणि सभापती पदांच्या निवडणूकांमध्ये
अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती किंवा यथास्थिती नागरीकांचा मागासवर्ग

याच्याकराता राखाव असलल्या जागसाठी निवडणुक लढविण्यासाठी इच्छुक
 करणे बेधनकारक करणे, २) मालमत्ता कर विहित वेळेवर अगर आगाऊ भरल्यास व
 इमारतींमध्ये पर्यावरणास पोषक व्यवस्थेचा अवलंब केल्यास मालमत्ता करात
 महानगरपालिका व नगरपालिकांकडून करात सवलत देणे अनुज्ञेय करणे, ३)
 अधिनियमातील प्राधिका-यांच्या तरतूदीत समानता आणण्याच्या दृष्टीने मुंबई प्रांतिक
 महानगरपालिका अधिनियम व नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियमात सुधारणा
 करणे, ४) नगरपालिकांमधील नामनिर्देशित सदस्यांचे नामनिर्देशन करण्याचे
 अधिकार जिल्हाधिकारी यांना प्रदान करणे या चार सुधारणा अधिनियमात करणारा
 सन २००९ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र.७ आणि सदरहु अधिनियम दिनांक ६
 फेब्रुवारी, २००९ पासून अंमलात आणणेबाबतच्या समक्रमांकाच्या शासन
 अधिसूचनेची प्रत आपल्या माहितीसाठी व उचित कार्यवाहीसाठी सोबत पाठविण्यात
 येत आहे.

आपला,

Chaitan

(फ. ब. खान)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत सादर अग्रेषित(अधिनियमाच्या प्रतीसोह)

- (१) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
- (२) मा.राज्यमंत्री (नगर विकास) यांचे खाजगी सचिव,
- (३) प्रधान सचिव (नगर विकास विभाग), मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक,
- (४) सचिव (नगर विकास विभाग), मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक,
- (५) नगर विकास विभागातील सहसचिव/ उपसचिव/ अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी,
- ✓ (६) वेब कोऑर्डिनेटर(नवि-२९), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- (७) निवडनस्ती (नवि-३२).

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण

प्राधिकृत प्रकाशन

बुधवार, जानेवारी १४, २००९/पौष २४, शके १९३०

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग चार

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.
अनुक्रमणिका

पृष्ठे

सन २००९ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७.—मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९, नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्याकरिता अधिनियम ... ५४-६१

दिनांक १४ जानेवारी २००९ रोजी मा. राज्यपालांनी संमती दिलेला महाराष्ट्र विधानमंडळाचा पुढील अधिनियम माहितीसाठी, याद्वारे, प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

ह. बा. पटेल,

सचिव, महाराष्ट्र शासन,

विधी व न्याय विभाग.

सन २००९ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ७.

(मा. राज्यपालांची संमती मिळाल्यानंतर महाराष्ट्र शासन राजपत्रात
दिनांक १४ जानेवारी २००९ रोजी प्रथम प्रसिद्ध केलेला अधिनियम.)

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९, नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्याकरिता अधिनियम.

ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांसाठी, मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९, नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ यांमध्ये आणखी सुधारणा करणे इष्ट आहे ; त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या एकोणसाठव्या वर्षी, याद्वारे पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

१८८८ चा
मुंबई ३.
१९४९ चा
मुंबई ५९.
१९५० चा
मध्य प्रांत व
वन्हाड २.
१९६५ चा
महा. ४०.

भाग चार—१०

(५४)

[किंमत : रुपये १८.००]

प्रकरण एक

प्रारंभिक.

संक्षिप्त नाव व
प्रारंभ.

१. (१) या अधिनियमास, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि नगरपरिषदा (सहावी सुधारणा) अधिनियम, २००८ असे म्हणावे.

(२) तो, राज्य शासन, राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे, नेमून देईल अशा दिनांकास अंमलात येईल आणि वेगवेगळ्या प्रयोजनांसाठी वेगवेगळे दिनांक नेमून देता येतील.

प्रकरण दोन

मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाची सुधारणा.

सन १८८८ चा
मुंबई अधिनियम
क्रमांक ३ याच्या
कलम ३७ ची
सुधारणा.

२. मुंबई महानगरपालिका अधिनियम (यात यापुढे, या प्रकरणात, ज्याचा निर्देश “ मुंबई महानगरपालिका १८८८ चा अधिनियम ” असा करण्यात आला आहे), याच्या कलम ३७ मध्ये, पोट-कलम (२) नंतर, पुढील मुंबई ३. पोट-कलम समाविष्ट करण्यात येईल :-

“(२अ) अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती किंवा, यथास्थिती, नागरिकांचा मागासवर्ग यांच्याकरिता राखीव असलेल्या महापौरांच्या पदासाठी निवडणूक लढविण्यास इच्छुक असलेल्या प्रत्येक व्यक्तीने, नामनिर्देशनपत्राबरोबर, महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० याच्या तरतुदींना अनुसरून सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले २००१ चा महा. २३. जातीचे प्रमाणपत्र व पडताळणी समितीने दिलेले वैधता प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक असेल.”.

सन १८८८ चा
मुंबई अधिनियम
क्रमांक ३
यामध्ये कलम
२००अ समाविष्ट
करणे.

३. मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम २०० नंतर, पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :-

मालमत्ता कराची
रक्कम आगाऊ
भरण्यातून सूट.

“ २००अ. या अधिनियमामध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, मालमत्ता कर देण्याकरिता मुख्यतः पात्र असणारी कोणतीही व्यक्ती, असा कर, त्या प्रयोजनाकरिता बिलात विनिर्दिष्ट केलेल्या दिनांकापूर्वी भरत असेल किंवा असा कर, संपूर्ण वर्षाकरिता आगाऊ भरत असेल तर, तिला महानगरपालिका, सर्वसाधारण आदेशाद्वारे निर्धारित करील अशा दराने मालमत्ता कर भरण्यातून सूट देण्यात येईल आणि मालमत्तेच्या वापरकर्त्याच्या वेगवेगळ्या वर्गाकरिता अशी सूट देण्याचे वेगवेगळे दर विनिर्दिष्ट करता येतील.”.

४. मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम २१६ नंतर, पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :-

सन १९८८ चा
मुंबई अधिनियम
क्रमांक ३
यामध्ये कलम
२१६ समाविष्ट
करणे.

“ २१६अ. या अधिनियमाच्या कलम २१६ किंवा इतर कोणत्याही तरतुदींमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, महानगरपालिकेस, जी व्यक्ती किंवा व्यक्तींचा वर्ग महानगरपालिकेने निश्चित केलेल्या वेळापत्रकानुसार, मालमत्ता कराच्या थकबाकीची रक्कम प्रदान करील. अशा, मालमत्ता कर प्रदान करण्यास प्रथमतः पात्र असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीला किंवा व्यक्तींच्या वर्गाला, राज्य शासन मान्य करील अशी सूट देता येईल.”.

कराची थकबाकी
प्रदान करण्यातून
सूट देण्याचा
महानगरपालिकेचा
अधिकार.

प्रकरण तीन

मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ याची सुधारणा.

१९४९ चा मुंबई ५९. ५. मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ (यात यापुढे, या प्रकरणात, ज्याचा निर्देश “ प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम ” असा करण्यात आला आहे), याच्या कलम ४ मध्ये, पोट-कलम (१) मध्ये, खंड (ब अ) ऐवजी, पुढील खंड दाखल करण्यात येतील :-

सन १९४९ चा
मुंबई अधिनियम
क्रमांक ५९
याच्या कलम ४
ची सुधारणा.

“ (ब अ) प्रभाग समिती ;
(ब ब) महापौर ; आणि ”.

६. प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम १९ मध्ये, पोट-कलम (१अ) नंतर, पुढील पोट-कलम समाविष्ट करण्यात येईल :-

सन १९४९ चा
मुंबई अधिनियम
क्रमांक ५९
याच्या कलम १९
ची सुधारणा.

“(१ब) अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती किंवा, यथास्थिती, नागरिकांचा मागासप्रवर्ग यांच्याकरिता राखीव असलेल्या महापौराच्या पदासाठी निवडणूक लढविण्यास इच्छुक असलेल्या प्रत्येक व्यक्तीने, नामनिर्देशनपत्राबरोबर, महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागासप्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० याच्या तरतुदींना अनुसरून सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले जातीचे प्रमाणपत्र व पडताळणी समितीने दिलेले वैधता प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक असेल.”.

२००९ चा
महा. २३.

७. प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम १४० नंतर, पुढील कलमे समाविष्ट करण्यात येतील :-

सन १९४९ चा
मुंबई अधिनियम
क्रमांक ५९ या
मध्ये कलम
१४०अ आणि
१४०ब समाविष्ट
करणे.

मालमत्ता कराची
रक्कम आगाऊ
भरण्यातून सूट.

“ १४०अ. या अधिनियमामध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, मालमत्ता कर देण्याकरिता मुख्यतः पात्र असणारी कोणतीही व्यक्ती, असा कर, त्या प्रयोजनाकरिता बिलात विनिर्दिष्ट केलेल्या दिनांकापूर्वी भरत असेल किंवा असा कर, संपूर्ण वर्षाकरिता आगाऊ भरत असेल तर, तिला महानगरपालिका, सर्वसाधारण आदेशाद्वारे निर्धारित करील अशा दराने मालमत्ता कर भरण्यातून सूट देण्यात येईल आणि मालमत्तेच्या वापरकर्त्याच्या वेगवेगळ्या वर्गांकरिता अशी सूट देण्याचे वेगवेगळे दर विनिर्दिष्ट करता येतील.

पारिस्थितिकीयदृष्ट्या
लाभदायक
योजनेची
अंमलबजावणी
करण्याकरिता
मालमत्ता करातून
सूट किंवा
परतावा.

१४०ब. या अधिनियमांत काहीही अंतर्भूत असले तरी, या कलमाच्या प्रयोजनार्थ राज्य शासन किंवा महानगरपालिका ठरवून देईल अशी पारिस्थिकीयदृष्ट्या लाभदायक योजनेची अंमलबजावणी करण्यात येत असेल अशा जमिनीच्या आणि इमारतींच्या बाबतीत महानगरपालिका, सर्वसाधारण वा विशेष आदेशाद्वारे, निर्धारित करील अशा दराने मालमत्ता कर भरण्यातून सूट किंवा परतावा देईल आणि पारिस्थितिकीयदृष्ट्या लाभदायक योजनेची अंमलबजावणी करण्याकरिता आणि ती चालू ठेवण्याकरिता उपाययोजनांची मर्यादा लक्षात घेऊन, सूट किंवा परतावा देण्याचे वेगवेगळे दर निर्धारित करता येतील.

स्पष्टीकरण.— या कलमाच्या प्रयोजनार्थ, “ पारिस्थितिकीयदृष्ट्या लाभदायक योजना ” या शब्दप्रयोगात पावसाचे पाणी साठवण्याची व्यवस्था, कृमी मिश्र खत, सौर ऊर्जेचा वापर आणि इतर अपारंपरिक ऊर्जास्रोत, सांडपाण्याचे पुनश्चक्रण आणि पुनर्वापर किंवा पर्यावरणानुकूल आणि पारिस्थितिकीय लाभदायक गृहनिर्माण यांना चालना देणारी किंवा महानगरपालिका किंवा राज्य शासन यांनी निश्चित केलेली यासारखी कोणतीही योजना, या गोष्टींचा समावेश होतो. ”

सन १९४९ चा
मुंबई अधिनियम
क्रमांक ५९
यामध्ये कलम
१५२-१अ
समाविष्ट करणे.

८. मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ याच्या कलम १५२ नंतर, पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :—

कराची थकबाकी
प्रदान करण्यातून
सूट देण्याचा
महानगरपालिकेचा
अधिकार.

“ १५२-१अ. या अधिनियमाच्या कलम १५२ किंवा इतर कोणत्याही तरतुदींमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, महानगरपालिकेस, जी व्यक्ती किंवा व्यक्तींचा वर्ग महानगरपालिकेने निश्चित केलेल्या वेळापत्रकानुसार, मालमत्ता कराच्या थकबाकीची रक्कम प्रदान करील. अशा, मालमत्ता कर प्रदान करण्यास प्रथमतः पात्र असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीला किंवा व्यक्तींच्या वर्गाला, राज्य शासन मान्य करील अशी सूट देता येईल.”

प्रकरण चार

नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ याची सुधारणा.

सन १९५० चा
मध्य-प्रांत व
वन्हाड
अधिनियम
क्रमांक २ याच्या
कलम ६ ची
सुधारणा.

९. नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ (यात यापुढे, या प्रकरणात, ज्याचा निर्देश १९५० चा मध्य-प्रांत व वन्हाड २.

याच्या कलम ६ मधील, खंड (ब) नंतर पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल :—

“ (ब-१) प्रभाग समिती ; ”

१०. नागपूर महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम २० मध्ये, पोट-कलम (२) नंतर, पुढील पोट-कलम समाविष्ट करण्यात येईल :—

“(२ अ) अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती किंवा, यथास्थिति, नागरिकांचा मागास प्रवर्ग यांच्याकरिता राखीव असलेल्या महापौराच्या पदासाठी निवडणूक लढविण्यास इच्छुक असलेल्या प्रत्येक व्यक्तीने, नामनिर्देशनपत्राबरोबर, महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागास वर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० याच्या तरतुदींना अनुसरून सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले जातीचे प्रमाणपत्र व पडताळणी समितीने दिलेले वैधता प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक असेल.”.

२००१ चा
महा. २३.

सन १९५० चा
मध्य-प्रांत व
ब-हाड
अधिनियम
क्रमांक २ याच्या
कलम २० ची
सुधारणा.

११. नागपूर महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम ११८ ऐवजी, पुढील कलमे दाखल करण्यात येतील :—

सन १९५० चा
मध्य-प्रांत व
ब-हाड
अधिनियम
क्रमांक २ यामध्ये
कलम ११८
बदली दाखल
करणे.

“११८. या अधिनियमामध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, मालमत्ता कर देण्याकरिता मुख्यतः पात्र असणारी कोणतीही व्यक्ती, असा कर, त्या प्रयोजनाकरिता बिलात विनिर्दिष्ट केलेल्या दिनांकापूर्वी भरत असेल किंवा असा कर संपूर्ण वर्षाकरिता आगाऊ भरत असेल तर, तिला, राज्य शासन वा महानगरपालिका या कलमाच्या प्रयोजनासाठी निश्चित करील अशा, पारिस्थितिकीयदृष्ट्या लाभदायक योजनेची अंमलबजावणी करण्यात येत असेल अशा जमिनीच्या आणि इमारतीच्या बाबतीत महानगरपालिका, सर्वसाधारण वा विशेष आदेशाद्वारे, निर्धारित करील अशा दराने मालमत्ता कर भरण्यातून सूट आणि मालमत्तेच्या वापरकर्त्याच्या वेगवेगळ्या वर्गांकरिता अशी सूट किंवा परतावा देण्याचे वेगवेगळे दर विनिर्दिष्ट करता येतील.

मालमत्ता
कराची रक्कम
आगाऊ
भरण्यातून सूट.

११८अ. या अधिनियमामध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, या कलमाच्या प्रयोजनार्थ राज्य शासन किंवा महानगरपालिका ठरवून देईल अशी पारिस्थितिकीयदृष्ट्या लाभदायक योजनेची अंमलबजावणी करण्यात येत असेल अशा जमिनीच्या व इमारतीच्या बाबतीत महानगरपालिका, सर्वसाधारण वा विशेष आदेशाद्वारे, निर्धारित करील अशा दराने मालमत्ता कर भरण्यातून सूट किंवा परतावा देता येईल आणि पारिस्थितिकीयदृष्ट्या लाभदायक योजनेची अंमलबजावणी करण्याकरिता आणि ती चालू ठेवण्याकरिता उपाययोजनांची मर्यादा लक्षात घेऊन, सूट किंवा परतावा देण्याचे वेगवेगळे दर निर्धारित करता येतील.

पारिस्थितिकीय-
दृष्ट्या
लाभदायक
योजनेची
अंमलबजावणी
करण्याकरिता
मालमत्ता
करातून सूट.

स्पष्टीकरण.—या कलमाच्या प्रयोजनार्थ, “पारिस्थितिकीयदृष्ट्या लाभदायक योजना” या शब्द प्रयोगात पावसाचे पाणी साठवण्याची व्यवस्था, कृमी मिश्र खत, सौरऊर्जेचा वापर आणि पुनर्वापर करता येण्याजोगी इतर ऊर्जा साधने, सांडपाण्याचे पुनश्चक्रण आणि पुनर्वापर किंवा पर्यावरणानुकूल आणि पारिस्थितिकीय लाभदायक गृहनिर्माण यांना चालना देणारी किंवा महानगरपालिका किंवा राज्य शासन यांनी निश्चित केलेली यासारखी कोणतीही योजना, या गोष्टींचा समावेश होतो.”.

सन १९५० चा मध्य-प्रंत व वऱ्हाड अधिनियम क्रमांक २ यामध्ये कलम १६७अ समाविष्ट करणे.

१२. नागपूर महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम १६७ नंतर, पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :—

कराची थकबाकी प्रदान करण्यातून सूट देण्याचा महानगरपालिकेचा अधिकार.

“ १६७अ. कलम १६७ मध्ये किंवा या अधिनियमाच्या अन्य कोणत्याही तरतुदींमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, महानगरपालिकेस, जी व्यक्ती किंवा जे व्यक्तींचे वर्ग, महानगरपालिकेने निश्चित केलेल्या वेळापत्रकानुसार, मालमत्ता कराच्या थकबाकीची रक्कम प्रदान करील, अशा, मालमत्ता कर प्रदान करण्यास प्रथमतः पात्र असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीला किंवा व्यक्तींच्या वर्गाला राज्य शासन मान्य करील अशी सूट देता येईल. ”

प्रकरण पाच

महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ याची सुधारणा.

सन १९६५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४० याच्या कलम ९ ची सुधारणा.

१३. महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ (यात यापुढे, या १९६५ चा अधिनियम प्रकरणात ज्याचा निर्देश “ नगरपरिषदा अधिनियम ” असा करण्यात आला आहे) याच्या कलम ९ मध्ये, महा. ४०. पोट-कलम (१) मध्ये, खंड (ब) मधील, “ परिषदेने ” या मजकुराऐवजी, “ जिल्हाधिकार्याने ” हा मजकूर १९९४ चा महा. ४१. दाखल करण्यात येईल.

सन १९६५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४० यामध्ये कलम ५१-१ब समाविष्ट करणे.

१४. नगरपरिषदा अधिनियमाच्या कलम ५१-१अ नंतर, पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :—

सभापतीच्या राखीव पदाकरिता निवडणूक लढविणाऱ्या व्यक्तीने जातीचे प्रमाणपत्र व वैधता प्रमाणपत्र सादर करणे.

“ ५१-१ब. अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती किंवा, यथास्थिति, नागरिकांचा मागास प्रवर्ग यांच्याकरिता राखीव असलेल्या सभापतीच्या पदासाठी निवडणूक लढविण्यास इच्छुक असलेल्या प्रत्येक व्यक्तीने, नामनिर्देशनपत्राबरोबर, महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागास वर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० याच्या तरतुदींना अनुसरून सक्षम प्राधिकाऱ्याने दिलेले २००१ चा महा. २३. जातीचे प्रमाणपत्र व पडताळणी समितीने दिलेले वैधता प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक असेल. ”

१५. नगरपरिषदां अधिनियमाच्या कलम १२७ नंतर, पुढील कलमे समाविष्ट करण्यात येतील :—

सन १९६५ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम
क्रमांक ४०
यामध्ये कलम
१२७अ व
१२७ब
समाविष्ट
करणे.

“ १२७अ. या अधिनियमामध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, मालमत्ता कर देण्याकरिता मुख्यतः पात्र असणारी कोणतीही व्यक्ती, असा कर, त्या प्रयोजनाकरिता बिलात विनिर्दिष्ट केलेल्या दिनांकापूर्वी भरत असेल किंवा असा कर संपूर्ण वर्षाकरिता आगाऊ भरत असेल तर, तिला, राज्य शासन वा नगरपरिषद या प्रकल्पाच्या प्रयोजनासाठी निश्चित करील अशा पारिस्थितीकीयदृष्ट्या लाभदायक योजनेची अंमलबजावणी करण्यात येत असेल अशा जमिनीच्या आणि इमारतीच्या बाबतीत नगरपरिषद, सर्वसाधारण वा विशेष आदेशाद्वारे, निर्धारित करील अशा दराने मालमत्ता कर भरण्यातून सूट किंवा परतावा देण्यात येईल आणि मालमत्तेच्या वापरकर्त्याच्या वेगवेगळ्या वर्गाकरिता अशी सूट किंवा परतावा देण्याचे वेगवेगळे दर विनिर्दिष्ट करता येतील.

मालमत्ता
कराची रक्कम
आगाऊ
भरण्यातून सूट.

१२७ब. या अधिनियमात काहीही अंतर्भूत असले तरी, या कलमाच्या प्रयोजनार्थ राज्य शासन किंवा नगरपरिषद ठरवून देईल अशा शहरातील जमिनीच्या आणि इमारतीच्या बाबतीत पारिस्थितीकीयदृष्ट्या लाभदायक योजनेची अंमलबजावणी करण्यात येत असेल तर, नगरपरिषद, सर्वसाधारण वा विशेष आदेशाद्वारे, निर्धारित करील अशा दराने मालमत्ता कर भरण्यातून सूट किंवा परतावा देण्यात येईल आणि पारिस्थितीकीयदृष्ट्या लाभदायक योजनेची अंमलबजावणी करण्याकरिता आणि ती चालू ठेवण्याकरिता उपाययोजनांची मर्यादा लक्षात घेऊन, सूट किंवा परतावा देण्याचे वेगवेगळे दर निर्धारित करता येतील.

पारिस्थितीकीय-
दृष्ट्या
लाभदायक
योजनेची
अंमलबजावणी
करण्याकरिता
मालमत्ता
करातून सूट
किंवा परतावा.

स्पष्टीकरण.— या कलमाच्या प्रयोजनार्थ, “ पारिस्थितीकीयदृष्ट्या लाभदायक योजना ” या शब्द प्रयोगात पावसाचे पाणी साठवण्याची व्यवस्था, कृमी मिश्र खत, सौरऊर्जेचा वापर आणि पुनर्वापर करता येण्याजोगी इतर ऊर्जा साधने, सांडपाण्याचे पुनश्चक्रण आणि पुनर्वापर किंवा पर्यावरणानुकूल आणि पारिस्थितीकीय लाभदायक गृहनिर्माण यांना चालना देणारी किंवा महानगरपालिका किंवा राज्य शासन यांनी निश्चित केलेली यासारखी कोणतीही योजना, या गोष्टींचा समावेश होतो.”

सन १९६५ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम
क्रमांक ४०
यामध्ये कलम
१६७अ समाविष्ट
करणे.
कराची
थकबाकी प्रदान
करण्यातून सूट
देण्याचा नगर
परिषदेचा
अधिकार.

१६. नगरपरिषदा अधिनियमाच्या कलम १६७ नंतर, पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :—

“ १६७अ. कलम १६७ मध्ये किंवा या अधिनियमाच्या अन्य कोणत्याही तरतुदीमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, नगरपरिषदेस, जी व्यक्ती किंवा जे व्यक्तींचे वर्ग, नगरपरिषदेने निश्चित केलेल्या वेळापत्रकानुसार, मालमत्ता कराच्या थकबाकीची रक्कम प्रदान करील, अशा, मालमत्ता कर प्रदान करण्यास प्रथमतः पात्र असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीला किंवा व्यक्तींच्या वर्गाला राज्य शासन मान्य करील अशी सूट देता येईल. ”

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण
प्राधिकृत प्रकाशन

बुधवार, जानेवारी १४, २००९/पौष २४, शके १९३०

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग आठ

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम आणि विधी व न्याय विभागाकडून आलेली विधेयके (इंग्रजी अनुवाद).

In pursuance of clause (3) of article 348 of the Constitution of India, the following translation in English of the Maharashtra Municipal Corporations and Municipal Councils (Sixth Amendment) Act, 2008 (Mah. VII of 2009), is hereby published under the authority of the Governor.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

H. B. PATEL,
Secretary to Government,
Law and Judiciary Department.

MAHARASHTRA ACT No. VII OF 2009.

(First published after having received the assent of the Governor, in the "Maharashtra Government Gazette", on the 14th January 2009).

An Act further to amend the Mumbai Municipal Corporation Act, the Bombay Provincial Municipal Corporations Act, 1949, the City of Nagpur Corporation Act, 1948 and the Maharashtra Municipal Councils, Nagar Panchayats and Industrial Townships Act, 1965.

Bom. III
of 1888.
Bom.
LIX of
1949.
C.P. and
Berar II
of 1950.
Mah. XL
of 1965.

WHEREAS, it is expedient further to amend the Mumbai Municipal Corporation Act, the Bombay Provincial Municipal Corporations Act, 1949, the City of Nagpur Corporation Act, 1948 and the Maharashtra Municipal Councils, Nagar Panchayats and Industrial Townships Act, 1965, for the purposes hereinafter appearing; it is hereby enacted in the Fifty-ninth Year of the Republic of India as follows :—

(५२)

CHAPTER I

PRELIMINARY

Short title
and
commencement.

1. (1) This Act may be called the Maharashtra Municipal Corporations and Municipal Councils (Sixth Amendment) Act, 2008.

(2) It shall come into force on such date as the State Government may, by notification in the *Official Gazette*, appoint, and different dates may be appointed for different provisions of this Act.

CHAPTER II

AMENDMENTS TO THE MUMBAI MUNICIPAL CORPORATION ACT

Amendment
of section 37
of Bom. III of
1888.

2. In section 37 of the Mumbai Municipal Corporation Act (hereinafter, in this Chapter, referred to as "the Mumbai Corporation Act"), after sub-section (2), the following sub-section shall be inserted, namely :—

Bom.
III of
1888.

"(2A) Every person desirous of contesting election to the office of the Mayor reserved for the Scheduled Castes, Scheduled Tribes or, as the case may be, Backward Class of Citizens, shall be required to submit, alongwith the nomination paper, Caste Certificate issued by the Competent Authority and the Validity Certificate issued by the Scrutiny Committee in accordance with provisions of the Maharashtra Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (*Vimukta Jatis*), Nomadic Tribes, Other Backward Classes and Special Backward Category (Regulation of Issuance and Verification of) Caste Certificate Act, 2000."

Mah.
XXIII
of
2001.

Insertion of
section 200A
in Bom. III of
1888.

3. After section 200 of the Mumbai Corporation Act, the following section shall be inserted, namely :—

Rebate in
respect of
advance
payment of
tax.

"200A. Notwithstanding anything contained in this Act, the Corporation may, by general or special order give such rebate in the payment of property tax, as the Corporation may, from time to time decide, to any person, primarily liable for payment of the property tax, who pays such tax, before the date specified in the Bill for the purpose or, pays such tax for the entire year in advance, and different rates of rebate may be specified for different classes of user of the property."

Insertion of
section 216A
in Bom. III of
1888.

4. After section 216 of the Mumbai Corporation Act, the following section shall be inserted, namely :—

Power of
Corporation
to grant
rebate for
payment of
arrears of
tax.

"216A. Notwithstanding anything contained in section 216 or any other provisions of this Act, the Corporation may, grant such rebate, as may be approved by the State Government, to any person or class of persons, primarily liable for payment of property tax, who pays the amount of arrears of the property tax, as per the schedule of payment fixed by the Corporation."

CHAPTER III

AMENDMENTS TO THE BOMBAY PROVINCIAL
MUNICIPAL CORPORATIONS ACT, 1949

- Bom. LIX of 1949. 5. In section 4 of the Bombay Provincial Municipal Corporations Act, 1949 (hereinafter, in this Chapter, referred to as "the Provincial Municipal Corporations Act"), in sub-section (1), for clause (BA), the following clauses shall be substituted, namely :—
- Amendment of section 4 of Bom. LIX of 1949.
- “(BA) a Wards Committee ;
(BB) a Mayor ; and ”.
6. In section 19 of the Provincial Municipal Corporations Act, after sub-section (1A), the following sub-section shall be inserted, namely :—
- Amendment of section 19 of Bom. LIX of 1949.
- “(1B) Every person desirous of contesting election to the office of the Mayor reserved for the Scheduled Castes, Scheduled Tribes or, as the case may be, Backward Class of Citizens, shall be required to submit, alongwith the nomination paper, Caste Certificate issued by the Competent Authority and the Validity Certificate issued by the Scrutiny Committee in accordance with the provisions of the Maharashtra Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (Vimukta Jatis), Nomadic Tribes, Other Backward Classes and Special Backward Category (Regulation of Issuance and Verification of) Caste Certificate Act, 2000.”.
- Mah. XXIII of 2001.
7. After section 140 of the Provincial Municipal Corporations Act, the following sections shall be inserted, namely :—
- Insertion of sections 140A and 140B in Bom. LIX of 1949.
- “140A. Notwithstanding anything contained in this Act, the Corporation may, by general or special order give such rebate in the payment of property tax, as the Corporation may, from time to time decide, to any person, primarily liable for payment of the property tax, who pays such tax, before the date specified in the Bill for the purpose or, pays such tax for the entire year in advance, and different rates of rebate may be specified for different classes of user of the property.
- Rebate in property tax for advance payment.
- 140B. Notwithstanding anything contained in this Act, a rebate or remission in payment of property tax, in respect of a land and building wherein any ecologically beneficial scheme as may be identified for the purposes of this section, by the State Government or the Corporation is being implemented, shall be given at such rate as the Corporation may, by general or special order determine and different rates of rebate or remission may be specified having regard to the nature and extent of the measures adopted for implementation of ecologically beneficial scheme.
- Rebate or remission in property tax for implementing ecologically beneficial scheme.
- Explanation.*—For the purposes of this section “ecologically beneficial scheme” includes rain water harvesting system, vermi composting, use of solar energy and other non-conventional sources of energy, recycling and re-use of waste water, or any scheme for promoting environment friendly and ecologically beneficial building construction or the like, as the Corporation or the State Government may identify.”.

Insertion of
section
152-1A in
Bom. III of
1888.

Power of
Corporation
to grant
rebate for
payment of
arrears of
tax.

8. After section 152 of the Bombay Provincial Municipal Corporations Act, 1949, the following sections shall be inserted, namely :—

“152-1A. Notwithstanding anything contained in section 152 or any other provisions of this Act, the Corporation may, grant such rebate, as may be approved by the State Government, to any person or class of persons, primarily liable for payment of property tax, who pays the amount of arrears of the property tax, as per the schedule of payment fixed by the Corporation.”

CHAPTER IV

AMENDMENTS TO THE CITY OF NAGPUR CORPORATION ACT, 1948

Amendment
of section 6
of C.P. and
Berar II of
1950.

9. In section 6 of the City of Nagpur Corporation Act, 1948 (hereinafter, in this Chapter, referred to as “the Nagpur Corporation Act”), after clause (b), the following clause shall be inserted, namely :—

C.P.
and
Berar
II of
1950.

“(b-1) a Wards Committee ;”

Amendment
of section 20
of C.P. and
Berar II of
1950.

10. In section 20 of the Nagpur Corporation Act, after sub-section (2), the following sub-section shall be inserted, namely :—

“(2A) Every person desirous of contesting election to the office of the Mayor reserved for the Scheduled Castes, Scheduled Tribes or, as the case may be, Backward Class of citizens, shall be required to submit, alongwith the nomination paper, Caste Certificate issued by the Competent Authority and the Validity Certificate issued by the Scrutiny Committee in accordance with the provisions of the Maharashtra Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (Vimukta Jatis), Nomadic Tribes, Other Backward Classes and Special Backward Category (Regulation of Issuance and Verification of) Caste Certificate Act, 2000.”

Mah.
XXIII
of
2001.

Substitution
of section
118 of C.P.
and Berar
II of 1950.

11. For section 118 of the Nagpur Corporation Act, the following sections shall be substituted, namely :—

Rebate in
property
tax for
advance
payment.

“118. Notwithstanding anything contained in this Act, the Corporation may, be general or special order, give such rebate, in the payment of property tax, as the Corporation may, from time to time decide, to any person, primarily liable for payment of the property tax, who pays such tax, before the date specified in the Bill for the purpose or, pays such tax for the entire year in advance, and different rates of rebate may be specified for different classes of user of the property.

Rebate or
remission in
property tax
for
implementing
ecologically
beneficial
scheme.

118A. Notwithstanding anything contained in this Act, a rebate or remission in payment of property tax, in respect of a land and building wherein any ecologically beneficial scheme, as may be identified for the purposes of this section, by the State Government or the Corporation, is being implemented, shall be given at such rate as the Corporation may, by general order or special order, determine and different rates of rebate or remission may be specified having

regard to the nature and extent of the measures adopted for implementation of the ecologically beneficial scheme.

Explanation.—For the purposes of this section, “ecologically beneficial scheme” includes rain water harvesting system, vermi composting, use of solar energy and other non-conventional sources of energy, recycling and re-use of waste water, or any scheme for promoting environment friendly and ecologically beneficial building construction, or the like, as the Corporation or the State Government may identify.”

12. After section 167 of the Nagpur Corporation Act, the following section shall be inserted, namely :—

Insertion of section 167A in C.P. and Berar II of 1950.

“167A. Notwithstanding anything contained in section 167 or any other provisions of this Act, the Corporation may, grant such rebate, as may be approved by the State Government, to any person or class of persons, primarily liable for payment of property tax, who pays the amount of arrears of the property tax, as per the Schedule of payment fixed by the Corporation .”.

Power of Corporation to grant rebate for payment of arrears of tax.

CHAPTER V

AMENDMENTS TO THE MAHARASHTRA MUNICIPAL COUNCILS, NAGAR PANCHAYATS AND INDUSTRIAL TOWNSHIPS ACT, 1965.

Mah. XL of 1965. 13. In section 9 of the Maharashtra Municipal Councils, Nagar Panchayats and Industrial Townships Act, 1965 (hereinafter, in this Chapter, referred to as “the Municipal Councils Act”), in sub-section (1), in clause (b), for the word “Council” the word “Collector” shall be substituted.

Amendment of section 9 of Mah. XL of 1965.

14. After section 51-1A of the Municipal Councils Act, the following section shall be inserted, namely :—

Insertion of section 51-1B in Mah. XL of 1965.

“51-1B. Every person desirous of contesting election to the office of the President reserved for the Scheduled Castes, Scheduled Tribes or, as the case may be, Backward Class of Citizens, shall be required to submit, alongwith the nomination paper, Caste Certificate issued by the Competent Authority and the Validity Certificate issued by the Scrutiny Committee in accordance with the provisions of the Maharashtra Scheduled Castes, Scheduled Tribes, De-notified Tribes (Vimukta Jatis), Nomadic Tribes, Other Backward Classes and Special Backward Category (Regulation of Issuance and Verification of) Caste Certificate Act, 2000.”.

Person contesting election for reserved office of President to submit Caste Certificate and Validity Certificate.

Insertion of
sections
127A and
127B in
Mah. XL of
1965.

15. After section 127 of the Municipal Councils Act, the following sections shall be inserted, namely :—

Rebate in
property
tax for
advance
payment.

“127A. Notwithstanding anything contained in this Act, the Council may, by general or special order, give such rebate, in the payment of property tax, as the Council may from time to time decide, to any person, primarily liable for payment of the property tax, who pays such tax before the date specified in the Bill for the purpose or, pays such tax for the entire year in advance, and different rates of rebate may be specified for different classes of user of the property.

Rebate or
remission in
property tax
for
implementing
ecologically
beneficial
scheme.

127B. Notwithstanding anything contained in this Act, a rebate or remission in payment of property tax, in respect of a land and building wherein any ecologically beneficial scheme, as may be identified for the purposes of this section, by the State Government or the Council, is being implemented, shall be given at such rate as the Council may, by general or special order, determine and different rates of rebate or remission may be specified having regard to the nature and extent of the measures adopted for implementation of the ecologically beneficial scheme.

Explanation.—For the purposes of this section “ecologically beneficial scheme” includes rain water harvesting system, vermi composting, use of solar energy and other non-conventional sources of energy, recycling and re-use of waste water, or any scheme for promoting environment friendly and ecologically beneficial building construction, or the like, as the Council or the State Government may identify.”

Insertion of
sections
167A in
Mah. XL of
1965.

16. After section 167 of the Municipal Councils Act, the following sections shall be inserted, namely :—

Power of
Council to
grant
rebate for
payment of
arrears of
tax.

“167A. Notwithstanding anything contained in section 167 or any other provisions of this Act, the Council may, grant such rebate, as may be approved by the State Government, to any person or class of persons, primarily liable for payment of property tax, who pays the amount of arrears of the property tax, as per the schedule of payment fixed by the Council.”

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण

प्राधिकृत प्रकाशन

शुक्रवार, फेब्रुवारी ६, २००९/माघ १७, शके १९३०

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग एक-अ-मध्य उप-विभाग

महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या, ग्रामपंचायती, नगरपरिषदा, प्राथमिक शिक्षण आणि स्थानिक निधी लेखापरीक्षा अधिनियम यांखालील (भाग चार-ब मध्ये प्रसिद्ध करण्यात आलेले आदेश व अधिसूचना यांव्यतिरिक्त) आदेश व अधिसूचना.

नगर विकास विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक ६ फेब्रुवारी २००९

अधिसूचना

महाराष्ट्र महानगरपालिका व नगरपरिषदा (सहावी सुधारणा) अधिनियम, २००८.

क्रमांक एमएमसी. २००८/२९१/प्र.क्र. १०३/नवि-३२.—महाराष्ट्र महानगरपालिका व नगरपरिषदा (सहावी सुधारणा) अधिनियम, २००८ च्या ७) याच्या कलम १ च्या उपकलम २ अन्वये प्राप्त झालेल्या अधिकारांचा वापर करून महाराष्ट्र शासन याद्वारे असा निदेश देत आहे की उक्त अधिनियम दिनांक ६ फेब्रुवारी २००९ पासून अंमलात येईल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

मनु कुमार श्रीवास्तव,
शासनाचे सचिव.

URBAN DEVELOPMENT DEPARTMENT

Mantralaya, Mumbai 400 032, dated the 6th February 2009

NOTIFICATION

MAHARASHTRA MUNICIPAL CORPORATIONS AND MUNICIPAL COUNCILS (SIXTH AMENDMENT) ACT, 2008.

No. MMC. 2008/291/CR-103/UD-32.—In exercise of the powers conferred by sub-section (2) of section 10 of the Maharashtra Municipal Corporations and Municipal Councils (Sixth Amendment) Act, 2008 (Mah. Act No. 22 of 2009), the Government of Maharashtra hereby appoints the 6th day of February 2009, to be the date from which the said Act shall come into force.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

MANU KUMAR SRIVASTAVA,
Secretary to Government.